

Oikeiston salainen vastatoiminta

Sodanjälkeisinä vuosina kommunistien ja Neuvostoliiton pyrkimysten vastainen salainen kamppailu oli lähinnä asekatkentaan osallistuneiden henkilöiden ja "asevelisocialistien" vastuulla. Suomessa vaikutti koko ajan myös pienehkö, varsin hyvin salassa pysynyt "vastarintaliike", joka etsi tukea lännestä. Siihen kuului lähinnä vanhoja "porvarillisen Suomen" aktivisteja.

Kylmän sodan kiristyessä 1950-luvun alussa oikeistolaisesti painottunut kommunismia ja Neuvostoliittoa vastustanut toiminta alkoi saada Yhdysvalloista ja muualtakin lännestä yhä enemmän tukea. Siihen liittyi verraten laaja norjalaisten välityksellä organisoitu tiedustelu- ja vakoilutoiminta, joka oli vilkkaimmillaan vuosina 1951 - 1952. Pohjoismaiset sosiaalidemokraatit pitivät salaisia yhteyksiä myös SDP:n "asevelisiipeen".

Suomalaisen Yhteiskunnan Tuki (SYT) -säätiö perustettiin 8.5.1952 "kommunisminvastaisen toiminnan keskuselimeksi". Siinä keskeisessä asemassa oli Suomen Työnantajien Keskusliiton (STK) toimihenkilöitä ja talouselämän vaikuttajia. Tehtäväksi määritettiin SKDL:n kannatuksen painaminen laskuun. Pääministeri Kekkoselle selvitettiin säätiön toiminnan luonnetta, ja yhteistyötä oli määrä harrastaa myös "asevelisocialistien" kanssa. SYT kamppaili ideologisella rintamalla yhdessä oikeistolaisen Vapauden Akateemisen Liiton kanssa. Tärkeäksi nähtiin kommunisteihin kohdistuva tiedustelu ja yleisesti kansalaisille suunnattu kommunismin vastainen valistustoiminta. Siinä tarkoituksessa hankittiin sopivilta kirjoittajilta artikkeleita ja toimitettiin lehdistölle julkaistaviksi. SYT:n toimintamuodot, tiedustelun kohteet ja propagandan painotukset vaihtelivat ajan myötä. Säätiön keskeiset toimihenkilöt ja avustajat aiheuttivat usein harmia osoittamalla olevansa enemmän innokkaita kuin taitavia ja harkitsevia.

Lännen hyväksi tapahtuneesta vakoilusta vuosina 1951 - 1952 saadut tiedot huolestuttivat presidentti Paasikiveä ja pääministeri Kekkosta siinä määrin, että he päättivät ryhtyä vastatoimiin. Kekkonen sai tietoja esimerkiksi SYT:n toiminnasta ja sosiaalidemokraattien suojelupoliisille antamista kommunistiraporteista, mutta häntä arveluttivat toimintaan liittyvät ulko- ja sisäpoliittiset riskit. Presidentinvaalien 1956 lähestyessä oikeistolaisen kommunismia torjumaan ryhtyneen aktiivisuuden kärki kääntyi yhä selvemmin Kekkosta vastaan. Hän epäili, että taustalla oli hallitusta ja sen ulkopoliittista linjaa vastustanut salaliitto, joka valmistautui toimimaan kriisitilanteessa länsivaltojen ohjeiden mukaisesti.

Lännen tuen hakemisesta vuonna 1948 ks. Jukka Nevakivi, Maanalaista diplomatiia (1983), s. 91 - 114., Ks. esim: Kimmo Rentola, Niin kylmää että polttaa (1997), s. 169 - 174; Jarkko Vesikansa, Salainen sisällissota (2004), s. 12 - 127. Ilkka Herlin, Kivijalasta kurkikirteen (1993), s. 251 - 261.